

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2006. június 15. *

A C-28/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2005. január 28-án érkezett 2005. január 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

G. J. Dokter,

a **Maatschap Van den Top,**

W. Boekhout

és

a **Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, J. Malenovský (előadó), A. Borg Barthet, U. Löhmus és A. Ó Caoimh bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. december 8-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- G. J. Dokter képviseletében N. W. A. Tollenaar advocaat,
- a holland kormány képviseletében H. Sevenster és C. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében T. van Rijn, F. Erlbacher és M. van Heezik, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. január 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1990. június 26-i 90/423/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 224., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 122. o.) módosított, a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló, 1985. november 18-i 85/511/EGK tanácsi irányelv (HL L 315., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 6. kötet, 265. o., a továbbiakban: 85/511 irányelv) értelmezésére irányul.

- 2 E kérelmet a G. J. Dokter, a Maatschap Van den Top, W. Boekhout (a továbbiakban: az alapügy felperesei) és a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit között az alapügy felperesei állatainak levágása miatt folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 A 85/511 irányelv 2. cikke második bekezdésének c)–e) pontja értelmében:

„c) »fertőzött állat«: a ragadós száj- és körömfájás iránt fogékony állatfaj azon egyede,

– amiben [helyesen: amelynél] a ragadós száj- és körömfájásra jellemző klinikai tüneteket vagy kórbonctani elváltozásokat állapítottak meg,

– amiben [helyesen: amelynél] a ragadós száj- és körömfájást laboratóriumi vizsgálat alapján hivatalosan megállapították;

d) »a fertőzöttségre gyanús állat«: a ragadós száj- és körömfájás iránt fogékony állatfaj azon egyede, amelyen olyan klinikai tünetek vagy kórbonctani elváltozások találhatók, amelyek a ragadós száj- és körömfájás alapos gyanúját vetik fel;

- e) »kontaminációra gyanús állat«: a ragadós száj- és körömfájás iránt fogékony állatfaj azon egyede, amely az összegyűjtött járványtani adatok alapján a ragadós száj- és körömfájás vírusával közvetlenül vagy közvetetten érintkezhetett”.

4 Ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok biztosítják, hogy ha valamely gazdaságban egy vagy több állat ragadós száj- és körömfájás fertőzésre, fertőzöttségre vagy kontaminációra gyanús, haladéktalanul hatósági vizsgálatot indítanak a fertőzés gyanújának megerősítésére vagy kizárására, különös figyelemmel arra, hogy a hatósági állatorvos levegye, illetve levetesse a laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintákat.

[...]”

5 Ugyanezen irányelv 5. cikke szerint „[a]mint beigazolódik, hogy a gazdaságban egy vagy több, a 2. cikk c) pontjában meghatározott állat található”, az illetékes hatóság haladéktalanul bevezeti az e cikkben írt intézkedéseket, így különösen gondoskodik a fertőzésre fogékony állatfaj gazdaságban található valamennyi egyedének hatósági felügyelet mellett olyan módon történő helyszíni leöléséről, ami kizárja a ragadós száj- és körömfájás vírusa továbbterjedésének mindennemű kockázatát.

6 Ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

- a ragadós száj- és körömfájás felderítésével kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatokat a – 17. cikkben meghatározott eljárással összhangban módosítható

vagy kiegészíthető – mellékletben felsorolt nemzeti laboratóriumban végezzék. Szükség esetén, és különösen az első megbetegedések alkalmával, a laboratóriumi vizsgálat során meg kell határozni a vírus típusát, altípusát vagy esetleges variánsát, amely vizsgálat eredményét – szükség szerint – a Közösség által kijelölt referencia laboratórium megerősítheti

[...]”.

7 Ugyanezen irányelv 13. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

– [...]

– a száj- és körömfájás vírus[ának] kezelése kutatás, diagnózis és/vagy oltóanyag-előállítás céljából csak az A. és B. mellékletben felsorolt, jóváhagyott létesítményekben és laboratóriumokban végezhető,

– [...]

– a második francia bekezdésben említett létesítmények és laboratóriumok csak akkor kerülhetnek jóváhagyásra, ha eleget tesznek a FAO által, a száj- és körömfájásvírussal való *in vitro* és *in vivo* laboratóriumi munkára vonatkozóan ajánlott minimumkövetelményeknek.

(2) A Bizottság állatorvos szakértői a tagállamok illetékes szerveivel együttműködve helyszíni ellenőrzések során bizonyosodnak meg arról, hogy az A. és B. mellékletekben említett laboratóriumokban és létesítményekben alkalmazott biztonsági rendszerek megfelelnek a FAO minimumszabványainak.

A Bizottság ezeket a vizsgálatokat legalább évente egyszer elvégzi. [...]

[...]"

- 8 A 85/511 irányelv „A ragadós száj- és körömfájás élő vírusának kezelésére jogosult nemzeti laboratóriumok” című B. mellékletének „Hollandia” rovatában a „Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad” szerepel.
- 9 A 85/511 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján az e mellékletben felsorolt laboratóriumok jegyzékét az ezen irányelv 17. cikke szerinti komitológiai eljárásban rendszeresen naprakésszé kell tenni. Ebben az eljárásban a Bizottság az elfogadandó intézkedések tervezetét a tagállamok képviselőiből álló Állat-egészségügyi Állandó Bizottság, illetve adott esetben az Európai Unió Tanácsa elé terjeszti.
- 10 A 90/423 irányelv harmadik preambulumbekzdése értelmében:

„egy [...] bizottsági tanulmány megállapította, [...] hogy kockázatos a vírus laboratóriumi kezelése az az iránt fogékony állatokra való áttérjedés lehetősége

miatt, és a vakcinázás is, ha az inaktiválási eljárások nem biztosítják annak biztonságát”.

- 11 Az egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről szóló, 1990. június 26-i 90/425/EGK tanácsi irányelv (HL L 224., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 138. o.) 10. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A tagállamok haladéktalanul jelentik a Bizottságnak és a többi tagállamnak a[z állatbetegségek Közösségen belüli bejelentéséről szóló, 1982. december 21-i] 82/894/EGK [tanácsi] irányelvben [HL L 378., 58. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 5. kötet, 191. o.] felsorolt betegségeken felül minden egyéb zoonózis vagy betegség jelentkezését, illetve bármely egyéb okot, ami [helyesen: amely] jelentős állat-egészségügyi vagy közegészségügyi veszélyt jelenthet.

A feladó tagállam haladéktalanul életbe lépteti a közösségi szabályozás által előírt ellenőrzési és óvintézkedéseket, különös tekintettel az e rendelkezésekben meghatározott pufferezónákra, vagy más megfelelő intézkedéseket alkalmaz.

[...]”

- 12 A hollandiai ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre és e betegségtől való mentesítésre a 85/511/EGK irányelv 13. cikke alkalmazásában vonatkozó feltételek

megállapításáról szóló, 2001. március 27-i 2001/246/EK bizottsági határozat (HL L 88., 21. o.) indokolásának 4. pontja szerint:

„A 85/511/EGK irányelv alapján meghozott intézkedéseken kívül Hollandia elővigyázatossági intézkedésként a fertőzött vagy fertőzésgyanús gazdaságok közvetlen közelében található gazdaságokban lévő fertőzésre fogékony állatok megelőző vágását végzi, tekintettel a járványügyi helyzetre és a terület egyes részein a fertőzésre fogékony állatok nagy sűrűségére” [nem hivatalos fordítás].

13 Ugyanezen határozat 1. cikke értelmében:

„E határozat alkalmazásában:

1. »megelőző vágás«: a 85/511/EGK irányelv 4. vagy 5. cikkében írt korlátozás hatálya alatt álló gazdaság meghatározott sugarú körzetében található gazdaság fertőzésre fogékony állatainak leölése

[...]

2. »szupresszív vakcinázás«: a fertőzésre fogékony fajba tartozó állatok sürgősségi vakcinázása valamely meghatározott körzetben (vakcinázási körzet) található egyes gazdaságokban; kizárólag az 1. pontban meghatározott megelőző vágással összefüggésben végezhető

[...]” [nem hivatalos fordítás].

14 E határozat 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A 85/511/EGK irányelv, és különösen ezen irányelv 4., 5. és 9. cikkének sérelme nélkül Hollandia a mellékletben felsorolt feltételek mellett szupresszív vakcinázás alkalmazása mellett határozhat” [nem hivatalos fordítás].

15 E melléklet többek között kimondja, hogy „a körzet, amelyen belül szupresszív vakcinázás végzendő” [nem hivatalos fordítás] a 85/511 irányelv 4. vagy 5. cikkében írt korlátozás hatálya alatt álló gazdaság legfeljebb két kilométer sugarú körzete. A vakcinázási körzetnek Hollandiának a hollandiai ragadós száj- és körömfájás elleni egyes óvintézkedésekről szóló, 2001. március 21-i 2001/223/EK bizottsági határozat (HL L 82., 29. o.) I. mellékletében meghatározott területén, azaz Gelderland, Overijssel, Flevoland vagy Noord-Brabant tartományban kell lennie.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 Miután a holland közigazgatás tudomást szerzett arról, hogy az alapügy felpereseinek gazdaságaitól kevesebb mint két kilométerre lévő Teunissen gazdaságban felmerült a ragadós száj- és körömfájás gyanúja, a Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (országos állat- és húsvizsgáló szolgálat, a továbbiakban: RVV) szakemberei 2001. március 20-án és 22-én vizsgálatot végeztek e gazdaságban, amelynek során mintákat vettek, amelyeket megvizsgálásra elküldtek az ID-Lelystad BV (a továbbiakban: ID-Lelystad) laboratóriumába. E szakemberek klinikai vizsgálatot is végeztek, tizennégy állatot leöltek, és 2001. március 27-én kiürítették a gazdaságot.

- 17 Az ID-Lelystad 2001. március 28-án faxon közölte az RVV-vel, hogy a Teunissen gazdaságból származó minták pozitívnak bizonyultak.
- 18 Következésképpen az RVV igazgatója a Teunissen gazdaságot fertőzöttnek nyilvánította, és 2001. március 29-i határozataival értesítette az alapügyek felpereseit, hogy a gazdaságaikban található hasított körműek kontaminációgyanús-nak tekintendők, mivel a közelben ragadós száj- és körömfájást észleltek. E határozatokat követően – amelyek ellen az e felperesek által bejelentett fellebbezéseket gyorsított eljárásban elutasították – e felperesek gazdaságaiban intézkedés történt a vírus leküzdésére, azaz kezdetben az állatok vakcinázására, később pedig leölésükre.
- 19 Az alapügy felperesei e határozatok ellen panasszal éltek az RVV igazgatójánál, aki azonban e panaszokat elutasította. Ezután az alapügy felperesei az előterjesztő bíróság előtt keresetben támadták meg az elutasító határozatokat.
- 20 Előadták, hogy az RVV igazgatója nem alapozhatta 2001. március 29-i határozatait kizárólag az ID-Lelystad laboratóriumi vizsgálati eredményeket közlő faxküldeményére. Be kellett volna kérnie a laboratóriumi iratokat, amelyeket át kellett volna tekintenie, és meg kellett volna vizsgálnia, hogy a laboratórium helyesen végezte-e el a vizsgálatot. Ezenkívül az RVV igazgatója, 2001. március 29-i határozatát az ID-Lelystad végezte vizsgálatra alapozva, megsértette a 85/511 irányelvet, mivel az ID-Lelystad nem szerepel ezen irányelv B. mellékletében, így nem minősül ezen irányelv 11. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése és 13. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdése értelmében vett laboratóriumnak. E mellékletben a Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad (a továbbiakban: CDI) szerepel, amely nevében és jogi formájában is különbözik az ID-Lelystadtól.

21 Az RVV igazgatója azt állította, hogy kötve van a laboratóriumi eredményekhez, azok helyességét nem vizsgálhatja felül. A ragadós száj- és körömfájás érintett gazdaságokban való jelenlétének megállapítása kérdésében tehát nem rendelkezik mérlegelési joggal. Következésképpen köteles volt e betegség leküzdése végett intézkedni, mihelyt a laboratórium a vírus jelenlétét kimutatta. Ezenkívül úgy vélte, hogy a 85/511 irányelv B. melléklete akként értelmezendő, hogy az tartalmazza az ID-Lelystadot is. A CDI ID-Lelystaddá való átalakulása ugyanis csak a jogi forma módosulását jelentette. Ez 1995 óta ugyanaz a laboratórium, amely ugyanazon a címen, ugyanazzal a felszereléssel és ugyanazokkal a feladatokkal működik.

22 E körülmények között a College van Beroep voor het bedrijfsleven felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Közvetlen hatálya van-e a 85/511[...] irányelv 11. cikke (1) bekezdése első francia bekezdése és 13. cikke (1) bekezdése második francia bekezdése rendelkezéseinek együttes alkalmazása alapján fennálló, annak biztosítására vonatkozó tagállami kötelezettségnek, hogy a ragadós száj- és körömfájás felderítésével kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatokat ezen irányelv B. mellékletében felsorolt laboratóriumban végezzék?

2) a) Akként kell-e értelmezni a 85/511 irányelv 11. cikkének (1) bekezdését, hogy jogi következménye van annak a körülménynek, hogy a ragadós száj- és körömfájást olyan laboratórium állapítja meg, amely nincs felsorolva ezen irányelv B. mellékletében?

b) Amennyiben a 2a) kérdésre adott válasz igenlő:

Célja-e a 85/511 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének [az alapeljárás felpereseihez] hasonló jogalanyok érdekeinek védelme? Ha nem célja,

hivatkozhatnak-e ilyen jogalanyok a tagállami hatóságok e rendelkezésekből eredő kötelezettségeinek esetleges megszegésére?

- c) Amennyiben a 2b) kérdésre adott válaszból az következik, hogy a jogalanyok hivatkozhatnak a 85/511 irányelv 11. cikkének (1) bekezdésére:

Milyen jogi következménye van annak, hogy a ragadós száj- és körömfájást a 85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium állapította meg?

- 3) Akként kell-e értelmezni a 85/511 irányelv B. mellékletét az irányelv 11. és 13. cikkének rendelkezéseire figyelemmel, hogy a »Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad« megemlítése az ID-Lelystad BV-re is vonatkozhat, illetve arra is vonatkoznia kell?
- 4) Amennyiben az előző kérdésekre adott válaszokból az következik, hogy a ragadós száj- és körömfájást megállapíthatja a 85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium, illetve az következik, hogy a 85/511 irányelv B. mellékletét akként kell értelmezni, hogy a »Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad« megemlítése az ID-Lelystad BV-re is vonatkozhat, illetve arra is vonatkoznia kell:

Akként kell-e értelmezni a 85/511 irányelvet, hogy az kimondja: a döntésre jogosult nemzeti közigazgatási hatóság kötve van a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratórium vizsgálati eredményéhez, illetve – amennyiben a 2b) kérdésre adott válaszból az következik, hogy a közigazgatási hatóság a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedéseit a 85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium eredményeire is

alapozhatja – ez utóbbi laboratórium eredményeihez, vagy e hatósági jogkör meghatározása a tagállam eljárási autonómiájához tartozik, és az alapeljárásban eljáró bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy a vonatkozó rendelkezéseket attól függetlenül alkalmazni kell-e, hogy a laboratóriumi vizsgálatra valamely közösségi jogi vagy nemzeti jogi kötelezettség alapján kerül sor, továbbá meg kell vizsgálnia, hogy a nemzeti eljárásjogi keret alkalmazása a közösségi jogi rendelkezések végrehajtását nem teszi-e rendkívül nehézé vagy gyakorlatilag lehetetlenné?

- 5) Amennyiben a 4) kérdésre adott válaszból az következik, hogy a nemzeti hatóságok laboratóriumi eredményhez való kötöttségét a 85/511 irányelv szabályozza:

Feltétlenül kötelezi-e a nemzeti hatóságokat a ragadós száj- és körömfájás körében valamely laboratórium által elvégzett vizsgálat? Amennyiben a válasz nemleges, milyen mérlegelési szabadságot enged a 85/511 irányelv a nemzeti hatóságok részére?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első, a második és a harmadik kérdéstről

- 23 Együtt vizsgálandó első, második és harmadik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében egyrészt arra vár választ, hogy a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratórium adatainak milyen, nem az ezen irányelv 17. cikke szerinti eljárásban bekövetkezett változása eredményezi azt, hogy e laboratórium elveszíti az e mellékletben szereplő laboratóriumi jogállását, másrészt arra, hogy alapozhatja-e a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság a ragadós száj- és körömfájás elleni

védekezésre irányuló intézkedéseit az e jogállással nem rendelkező laboratórium eredményeire is. Ezenkívül az előterjesztő bíróság arra vár választ, ellentétes-e ezen irányelvvel, ha valamely tagállam az alapügyéihez hasonló körülmények között az e mellékletben nem szereplő laboratórium vizsgálati eredményei alapján hoz a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedést, illetve hivatkozhatnak-e a jogalanyok a 85/511 irányelv megsértésére a nemzeti bíróság előtt, és jár-e jogi következményekkel a 85/511 irányelv ilyen megsértése.

- 24 Bevezetésképpen megállapítandó, hogy 2001. március 27-én, azaz a vitás nemzeti határozatok meghozatala előtt két nappal a Bizottság a 90/425 irányelv 10. cikke és a 85/511 irányelv 13. cikkének (3) bekezdése alapján elfogadta a 2001/246 határozatot. E határozatban a Bizottság engedélyezte az állatok szupresszív vakcinázását és megelőző vágását; ez utóbbi intézkedés e határozat 1. cikke alapján a 85/511 irányelv 4. vagy 5. cikkében meghatározott korlátozásnak alávetett gazdaságtól meghatározott távolságon belül elhelyezkedő gazdaságok fertőzésre fogékony állatainak leölését jelentette. E határozat indokolásának 4. pontja szerint a 85/511 irányelv alapján meghozott intézkedéseken kívül Hollandia elővigyázatossági intézkedésként a „fertőzött vagy fertőzékenység” [nem hivatalos fordítás] gazdaságok közvetlen közelében található gazdaságokban lévő fertőzésre fogékony állatok megelőző vágását megkezdte (lásd a C-96/03. és C-97/03. sz., Tempelmann és van Schaijk egyesített ügyekben 2005. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-1895. o.] 37. és 38. pontját).
- 25 A 2001/246 határozat értelmében, a 90/425 irányelv 10. cikkével, valamint a 85/511 irányelv 4. cikkével és 2. cikkének d) és e) pontjával összefüggésben a hatáskörrel rendelkező holland hatóságoknak jogukban állt szupresszív vakcinázást követően az olyan gazdaság legfeljebb 2 kilométer sugarú körzetében a fertőzésre fogékony állatokat leölni, amelyben fertőzöttségre gyanús, azaz olyan állat van, amelyen olyan klinikai tünetek vagy kórbonctani elváltozások találhatók, amelyek a ragadós száj- és körömfájás alapos gyanúját vetik fel, illetve azon gazdaságban, amelyben kontaminációra gyanús, azaz olyan állat van, amely az összegyűjtött járványtani adatok alapján a ragadós száj- és körömfájás vírusával közvetlenül vagy közvetetten érintkezhetett.

- 26 Márpedig a 2001/246 határozat nem követeli meg, hogy kizárólag a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumok vizsgálati eredményein alapuljanak az olyan gazdaságra vonatkozó adatok, amelyben fertőzöttségre vagy kontaminációra gyanús állat van. Így a szóban forgó intézkedések közösségi joggal való összeegyeztethetősége tekintetében közömbös az a körülmény, hogy ezen adatokat ilyen jogállással nem rendelkező laboratórium szolgáltatta.
- 27 Emellett a Tempelmann és van Schaijk ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 40. pontjában a Bíróság megállapította, hogy a 85/511 irányelv nem értelmezhető akként, hogy az abban előírt intézkedéseket ne lehetne a 90/425 irányelv alapján elfogadott közösségi vagy tagállami intézkedésekkel kiegészíteni. Márpedig a 2001/246 határozat ez utóbbi irányelv 10. cikkén alapuló közösségi intézkedés.
- 28 Az előterjesztő bíróság feladata annak – a jelen ítélet 16. pontjában említett tényekre figyelemmel történő – mérlegelése, hogy a nemzeti hatóságok az alapügyben vitatott intézkedéseket a 2001/246 irányelvben írt feltételeknek megfelelően hozták-e meg. Ha igen, akkor az eddigiekből az következik, hogy az alapügyek felperesei nem hivatkozhatnak a 85/511 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének és 13. cikke (1) bekezdésének megszegésére, és hogy ezen intézkedések nem ellentétesek a közösségi joggal.
- 29 Vizsgálandó még, hogy az alapügyek felperesei hivatkozhatnak-e e rendelkezésekre akkor, ha a holland hatóságoknak a gazdaságaikban található hasított körműeknek a Teunissen gazdaságban észlelt ragadós száj- és körömfájás miatt kontamináció-gyanúsnak nyilvánításáról és ezen állatok levágásának elrendeléséről szóló határozata nem alapítható a 2001/246 határozatra.
- 30 A 85/511 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése és 13. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdése alapján a tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy a száj- és körömfájás vírusának kezelése diagnózis céljából csak az irányelv B. mellékletében felsorolt, jóváhagyott laboratóriumokban történjék.

- 31 E melléklet a laboratóriumok azonosításához egyedül nevüket és székhelyük városát tünteti fel, azaz Hollandia esetében a „Centraal Diergeneeskundig Instituut” és a „Lelystad” megnevezést. Ezen adatok módosításának egyetlen eljárását ugyanezen irányelv 17. cikke tartalmazza.
- 32 Ennek az eljárásnak, ahogyan a irányelv 11. és a 13. cikke rendelkezéseinek is az indoka az, amit a 90/423 irányelv harmadik preambulumbekzdése tartalmaz: kockázatos a vírus laboratóriumi kezelése a vírusra fogékony állatokra való átterjedés lehetősége miatt. E megállapítást megerősíti a 85/511 irányelv módosításáról szóló, 2003. január 10-i 2003/11/EK bizottsági határozat (HL L 7., 82. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 38. kötet, 72. o.) indokolásának 1. pontja is, melynek értelmében: „[a] ragadós száj- és körömfájás vírusa elleni rendszeres közösségi vakcinázásnak az 1991-ben történő megszüntetése növelte a közösségi állományok fogékonyágát ezzel a betegséggel kapcsolatban. Ezért a vírus közösségi állományokat veszélyeztető elterjedésének megelőzése érdekében alapvető annak biztosítása, hogy a vírust az azt kezelő laboratóriumok biztonságos körülmények között kezeljék”.
- 33 Így a betegség diagnosztizálását felelős laboratóriumok végzik, ami azt jelenti, hogy megbízhatóságukat az e mellékletbe való felvételük előtt, illetve a rájuk vonatkozó esetleges változások felvétele előtt kell értékelni.
- 34 E követelményt azonban a 85/511 irányelv fő céljára, a ragadós száj- és körömfájás elleni eredményes küzdelemre (a Tempelman és van Schaijk ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 35. pontja) figyelemmel kell értelmezni, közelebbről arra, hogy intézkedéseket kell tenni, amint e betegség megjelenik. E tekintetben megállapítandó: e küzdelem eredményességéhez az szükséges, hogy a hatóságoknak kellő időben lehetőségük legyen többek között a betegség észleléséhez szükséges diagnózis megállapíttatására.

- 35 Márpedig ha a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumot érintő módosítások e mellékletbe való felvételének elmaradása mindenképpen azt eredményezné, hogy e laboratórium elveszti az e mellékletben szereplő laboratóriumi jogállását, akkor a nemzeti hatóságok ezen irányelv 11. és 13. cikke alapján nem végezhetnének e laboratóriummal vizsgálatokat mindaddig, amíg a kérdéses módosítások e mellékletbe való felvétele meg nem történik. E követelmény azt eredményezné, hogy e hatóságok nem rendelkezhetnének a vírus kellő időben történő kimutatására alkalmas, közeli laboratóriummal, ez pedig ellentétes lenne a ragadós száj- és körömfájás elleni eredményes küzdelemmel mint céllal.
- 36 Így e módosítások e mellékletbe való felvételének követelménye nem jelenthet többet az ezzel biztosítandó – azaz a vírus laboratóriumi vizsgálatok során történő elterjedése veszélyének kiküszöböléséhez fűződő – érdek védelméhez szükségesnél.
- 37 Esetről esetre külön kell elbírálni, lehetnek-e a bekövetkezett változások az érintett laboratórium biztonságára olyan hatással, hogy a fertőzésre fogékony helyi állatok kontaminációjának veszélye megnő. Ha nem lehetnek, az érintett laboratórium az adatainak változása ellenére sem veszítheti el a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállását.
- 38 Ugyanez vonatkozik többek között arra is, ha e laboratórium nevének vagy jogi formájának pusztán formális változása nincsen hatással a laboratórium biztonságára és megbízhatóságára, különösen, ha a személyzet, az elhelyezés és a felszerelés lényegében változatlan maradnak.
- 39 E tekintetben – az alapügy felpereseinek álláspontjával ellentétben – közömbös, hogy a bekövetkezett változások folytán a laboratórium a nemzeti szabályok alapján az ezen B. mellékletben szereplőtől laboratóriumtól különböző jogalany.

- 40 A jelen ügyben nyilvánvaló, hogy az ID-Lelystad a CDI-ből jött létre, egyesülések és jogutódlások során. Az alapügy felperesei azt állítják, hogy az ID-Lelystad a 85/511 irányelv alkalmazása szempontjából többek között azért nem eshet a CDI-vel egy tekintet alá, mert két külön jogalanyról van szó, amelyek jogi formája különbözik, mert a CDI az ID-Lelystaddal ellentétben köteles volt ügyiratait nyilvánosságra hozni, és mert a CDI – az ID-Lelystadtól eltérően – a hatáskörrel rendelkező miniszter felügyelete alatt állt.
- 41 Az előzetes döntéshozatalra utalás keretében ugyan a nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata a jelen ítélet 30–39. pontjaiban szereplő megfontolások alapján, hogy az ID-Lelystad e módosítások ellenére is a 85/511 irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében és 13. cikkének (1) bekezdésében említett laboratóriumnak tekintendő-e, azonban a nemzeti bíróság számára hasznos válaszokat adni hivatott Bíróság hatásköre kiterjed arra, hogy az alapeljárás iratai, valamint az előterjesztett írásbeli és szóbeli észrevételek alapján a döntést lehetővé tévő útmutatást adjon a nemzeti bíróságnak (lásd, ilyen értelemben, a C-278/93. sz., Freers és Speckmann ügyben 1996. március 7-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-1165. o.] 24. pontját és a C-77/02. sz. Steinicke-ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-9027. o.] 59. pontját).
- 42 E tekintetben a nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie a Bizottság magatartását is, mert a 85/511 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság időszaki ellenőrzések során megvizsgálja az említett B. mellékletben szereplő laboratóriumokban alkalmazott biztonsági rendszereket, és a Bizottságot különös felelősség terheli az ezen irányelv 17. cikke szerinti – valamely laboratórium ezen irányelv alkalmazása szempontjából való megbízhatóságának vizsgálatára irányuló – eljárásban is.
- 43 Márpedig a Bizottság mind írásbeli észrevételeiben, mind a tárgyaláson azt állította, hogy soha nem volt kétsége az ID-Lelystad laboratórium azonosságát illetően, és a CDI, illetve az ID-Lelystad közötti különbséget mindig is csupán formálisnak tekintette.

- 44 Megállapítandó emellett: az alapügy körülményei között önmagában az, hogy a kezdeti jogalany egyesüléssel vagy jogutódlással más jogalannyá válik, még nem jelenti azt, hogy a laboratórium biztonsági szintje valamely vírus terjedésének veszélye vonatkozásában csökkenne.
- 45 Ugyanígy megállapítandó az is, hogy nincs kapcsolat a vírus terjedésének veszélye és a laboratórium azon kötelezettsége között, hogy a vizsgált ügyekre vonatkozó belső dokumentumait nyilvánosságra hozza.
- 46 Ezzel szemben arról a körülményről szólva, hogy a laboratórium nem tartozik a közhatalom felügyelete alá, nem köteles annak utasításait követni, így nem is kényszeríthető a 85/511 irányelven alapuló kötelezettségek teljesítésére, a Bíróság nem zárhatja eleve ki a vírus terjedésének veszélye tekintetében az ilyen módosításnak a biztonságra gyakorolt hatását, következésképpen nem zárhatja ki az ezen irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállás esetleges elvesztését sem. A nemzeti bíróság feladata az ügy tényállására tekintettel annak megítélése, hogy e módosítás kihatott-e az alapügyben szóban forgó laboratórium biztonságára, vagy sem.
- 47 Arra az esetre, ha az a következtetés adódna, hogy a fenti megfontolások alapján az ID-Lelystad elveszítette a 85/511 irányelv mellékletében szereplő laboratóriumi jogállását, az előterjesztő bíróság azt is kérdezi, hogy ellentétes-e ezen irányelvvel, ha valamely tagállam az alapügyéihez hasonló körülmények között az e mellékletben nem szereplő laboratórium vizsgálati eredményei alapján hoz a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedést, hogy hivatkozhatnak-e a jogalanyok a 85/511 irányelv e megsértésére a nemzeti bíróság előtt, és hogy jár-e jogi következményekkel a 85/511 irányelv e megsértése.

48 Az alapügy összefüggésében fontos emlékeztetni arra, hogy a 90/425 irányelv felhatalmazza a tagállamokat a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelemre vonatkozóan kiegészítő nemzeti intézkedések elfogadására a 85/511 irányelvben előírtakon túl, így különösen a fertőzött állatokat tenyésztő gazdasággal szomszédos vagy annak körzetében bizonyos távolságon belül elhelyezkedő gazdasághoz tartozó állatok leölésére (a Tempelman és van Schaijk ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 52. pontja).

49 Azonban a tagállamok ilyen intézkedést csak a közösségi jog betartásával alkalmazhatnak, és kötelesek tiszteletben tartani a hatályos közösségi szabályozás céljait, amint azokat többek között a 85/511 irányelv tartalmazza (lásd ilyen értelemben a Tempelman és van Schaijk ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 31. pontját).

50 A 85/511 irányelvről szólva először is megállapítandó, hogy 5. cikke szerint – a 2. cikk második bekezdésének c) pontjával összefüggésben – a hatáskörrel rendelkező hatóságok kötelesek megtenni az e rendelkezésben felsorolt intézkedéseket – többek között a fertőzésre fogékony állatfaj valamennyi egyedének leölését – minden olyan gazdaságban, amelyről beigazolódik, hogy ott a ragadós száj- és körömfájás iránt fogékony valamely állatfaj egy vagy több olyan egyede található,

– amelyben a ragadós száj- és körömfájásra jellemző klinikai tüneteket vagy kórbonctani elváltozásokat állapítottak meg, illetve

– amelyben a ragadós száj- és körömfájást laboratóriumi vizsgálat alapján hivatalosan megállapították.

- 51 A ragadós száj- és körömfájás elleni hatásos küzdelemre, mint célra tekintettel e diagnosztikai lehetőségeket tágan kell értelmezni.
- 52 Márpedig e 2. cikk második bekezdésének c) pontja a „laboratórium” kifejezést további pontosítás nélkül használja, azaz a szöveg nem jelzi, hogy az intézkedések kizárólag a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratórium eredményei alapján tehetők meg.
- 53 Valamint e rendelkezés e betegség elleni intézkedéseket ír elő a ragadós száj- és körömfájás alapos gyanúját felvető klinikai tünetek vagy kórbonctani elváltozások észlelése esetére is. A vírus jelenlétének e módszeren alapuló megállapítása még akkor is kisebb bizonyító erejűnek tűnik, mint a laboratóriumi vizsgálat, ha a Bizottság az illető laboratóriumot nem ismerte el a 85/511 irányelv 17. cikke alapján e vírus kezelésére jogosult laboratóriumnak.
- 54 Továbbá a hatáskörrel rendelkező hatóságok a 90/425 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése alapján jogosultak a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelemre vonatkozóan kiegészítő nemzeti intézkedések elfogadására a 85/511 irányelvben előírtakon túl; e kiegészítő jelleg azt jelenti, hogy e hatóságok a 85/511 irányelv 5. cikkében írtakhoz hasonló intézkedéseket tehetnek ugyanazon laboratóriumi eredmények alapján, mint amelyek alapján az e cikkben írt intézkedéseket megteszik, így a 85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium eredményei alapján is.
- 55 Végül megállapítandó, hogy – az alapügy felpereseinek álláspontjával ellentétben – a 85/511 irányelv 11. cikke (1) bekezdése első francia bekezdésének és 13. cikke (1) bekezdése második francia bekezdésének rendelkezései nem vonhatják kétségbe e következtetést.

- 56 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy e rendelkezések arra kötelezik a tagállamokat, hogy diagnózis céljára a B. mellékletben szereplő laboratóriumokat vegyék igénybe, mert a vírus más laboratóriumokban történő kezelése a vírus elterjedésének veszélyét rejti.
- 57 Márpedig e kötelezettségtől független az, hogy a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelemre irányuló intézkedések meghozatalakor nem használható fel olyan laboratóriumi eredmény, amelyet e kötelezettség megszegésével, és így a vírus e mellékletben nem szereplő laboratórium általi elterjesztésének veszélyével szereztek meg. A hatáskörrel rendelkező hatóságok e kötelezettség megszegésével megsértik ugyan a 85/511 irányelvet, de ez nem vonja kétségbe a jelen ítélet 50–54. pontjában szereplő okfejtést, amelynek alapján a tagállamok ezen intézkedések meghozatalakor felhasználhatják az ezen mellékletben nem szereplő laboratórium eredményeit.
- 58 Ezért nem kell vizsgálni azt a kérdést, hogy olyan körülmények között, mint az alapügyben, hivatkozhatnak-e a jogalanyok az előterjesztő bíróság előtt a 85/511 irányelv az általi megsértésére, hogy a hatóság az e mellékletben nem szereplő laboratórium eredményeit használja fel, és e jogsértés jár-e jogkövetkezéssel.
- 59 Az eddigiek alapján az első, a második és a harmadik kérdésre adandó válasz: a 85/511 irányelv akként értelmezendő, hogy az ezen irányelv B. mellékletében szereplő laboratórium adatainak nem az ezen irányelv 17. cikké szerinti eljárásban bekövetkezett változása csak akkor eredményezi azt, hogy e laboratórium elveszíti az e mellékletben szereplő laboratóriumi jogállását, ha a bekövetkezett változások az érintett laboratórium biztonságára a ragadós száj- és körömfájás vírusának az e laboratóriumban végzett vizsgálatok során történő elterjedésének a veszélyét érintő hatással járnak, és megnő a fertőzésre fogékony helyi állatok kontaminációjának veszélye. Emellett a 85/511 irányelvvel nem ellentétes az, ha valamely tagállam a

85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium vizsgálati eredményei alapján hozza meg a 90/425 irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében írt, a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedéseket.

A negyedik és az ötödik kérdéstről

- 60 Együtt vizsgálandó negyedik és ötödik kérdésével az előterjesztő bíróság arra vár választ, mennyiben köti a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedés tárgyában hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással rendelkező laboratórium által szolgáltatott vizsgálati eredmény, illetve mennyiben köti e hatóságot az e jogállással nem rendelkező – így különösen az e jogállást esetlegesen a jelen ítélet 46. pontjában írt okból – elveszített laboratórium által szolgáltatott vizsgálati eredmény.
- 61 Elsőként azt az esetet kell vizsgálni, amikor a vizsgálati eredményt az ilyen jogállással rendelkező laboratórium szolgáltatta.
- 62 A 85/511 irányelv 5. cikkéből kitűnik, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok kötelesek az ott említett intézkedéseket haladéktalanul megtenni, amint valamely gazdaságról beigazolódik, hogy ott a ragadós száj- és körömfájás iránt fogékony valamely állatfaj egy vagy több olyan egyede található, amelyben a ragadós száj- és körömfájást laboratóriumi vizsgálat alapján hivatalosan megállapították.
- 63 Valamint más rendelkezések, így például a 2001/246 határozat 2. cikke és a 90/425 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése kiegészítő intézkedések megtételére jogosítják fel e hatóságokat.

- 64 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelem a megfelelő intézkedések gyors és hatásos meghozatalát követeli meg.
- 65 E tekintetben a 85/511 irányelv, és különösen annak 13. cikke szigorú követelményeket határoz meg a B. mellékletében szereplő laboratóriumok számára, biztonsági rendszereiket, valamint a Bizottság állatorvos-szakértői és a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok általi időszaki ellenőrzéseket illetően. Ezért a vizsgálat e laboratóriumokban való megszervezése nyújthat olyan biztosítékokat, hogy a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelemért felelős hatóság fő szabályként megbízhat vizsgálati eredményeikben.
- 66 Az eddigiek alapján megállapítható, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságnak el kell fogadnia ezen eredményeket, és fő szabály szerint meg kell tennie a 85/511 irányelvben előírt vagy a ragadós száj- és körömfájás gyors és hatásos leküzdésének szükségességére figyelemmel megfelelőnek ítélt egyéb intézkedéseket.
- 67 A hatáskörrel rendelkező hatóság csak akkor tartózkodhat ezen intézkedések megtételétől, ha alapos okkal komolyan kételkedik e laboratóriumi eredmények megbízhatóságában. Ekkor többek között az ezen eredményt megerősítő vagy cáfoló más diagnózishoz folyamodhat.
- 68 Másodikként azt az esetet kell vizsgálni, amikor a vizsgálati eredményt a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással nem rendelkező laboratórium szolgáltatta.
- 69 A jelen ítélet 54. pontjából következik, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nem tekinthet el a megfelelő intézkedések megtételétől csak azért, mert a ragadós száj- és körömfájás valamely gazdaságban való jelenlétét a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással nem rendelkező laboratórium állapította meg.

- 70 Figyelemmel a ragadós száj- és körömfájás súlyosan fertőző voltára, valamint gyors és hatékony leküzdésének szükségességére, a közösségi szabályozásban előírt megfelelő intézkedések esetleges megtételekor a hatáskörrel rendelkező hatóság köteles figyelembe venni az ilyen laboratórium eredményeit. Mivel azonban e laboratórium nem feltétlenül nyújt ugyanolyan biztosítékot a megbízhatóságra, mint a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumok, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a megfelelő intézkedések megtétele előtt meg kell bizonyosodnia az eredmény megbízhatóságáról.
- 71 Ebben az összefüggésben megállapítandó továbbá, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság mindig csak a közösségi jog általános elveinek – így különösen az arányosság elvének és az alapvető jogoknak – a tiszteletben tartásával hozhatja meg ezen intézkedéseket, függetlenül attól, hogy a laboratóriumi vizsgálatok eredményei a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással rendelkező laboratóriumból származnak-e (lásd, ilyen értelemben, a Tempelman és van Schaijk ügyben hozott ítélet 31. pontját).
- 72 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az arányosság elve megköveteli, hogy a közösségi rendelkezésekkel végrehajtott intézkedések alkalmasak legyenek a kitűzött cél megvalósítására, és ne haladják meg a cél megvalósításához szükséges mértéket (a C-432/02. sz. Arnold André-ügyben 2004. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11825. o.] 45. pontja, a C-210/03. sz. Swedish Match-ügyben 2004. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11893. o.] 47. pontja, valamint a C-453/03., C-11/04., C-12/04. és C-194/04. sz., ABNA és társai egyesített ügyekben 2005. december 6-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-10423. o.] 68. pontja).
- 73 Az alapvető jogok védelmét illetően az alapügy felperesei közelebbről azt állítják, hogy a nemzeti hatóságok az alapügyben vitatott intézkedéseket a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésével hozták meg.

74 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a közösségi jog alapvető elvei közé tartozik a védelemhez való jog tiszteletben tartása minden olyan eljárásban, amely valamely személlyel szemben indult, és e személyre nézve kedvezőtlen intézkedéshez vezethet, és ezt a jogot még az eljárásra vonatkozó szabályozás hiányában is biztosítani kell. Ez az elv azt a követelményt fogalmazza meg, hogy valamely határozat azon címzettjét, akinek az érdekeit e határozat érezhetően érinti, olyan helyzetbe kell hozni, hogy álláspontját alkalmas módon kinyilváníthassa (lásd többek között a C-32/95. P. sz., Bizottság kontra Lisrestal és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996, I-5373. o.] 21. pontját, a C-462/98. P. sz., *Mediobanca* kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-7183. o.] 36. pontját, valamint a C-287/02. sz., *Spanyolország* kontra Bizottság ügyben 2005. június 9-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-5093. o.] 37. pontját). Márpedig figyelemmel azokra a súlyos következményekre, amelyeket a 85/511 irányelv 5. cikke, a 2001/246 határozat 2. cikke és a 90/425 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése alapján hozott határozatok az állattartók számára jelentenek, ez az elv a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelem terén megköveteli, hogy e határozatok címzetteinek fő szabály szerint lehetőségük legyen a vitás intézkedések alapjául szolgáló tényezőkre vonatkozó álláspontjuk megfelelő kinyilvánítására.

75 Emlékeztetni kell azonban arra is, hogy az alapvető jogok, így a védelemhez való jog tiszteletben tartása, nem tekinthetők abszolút követelménynek, hanem korlátozhatók, feltéve, hogy a korlátozás a kérdéses intézkedés által követett közérdekű célkitűzéseknek megfelel, és nem jelent a kitűzött célhoz képest aránytalan és megengedhetetlen beavatkozást, amely az így biztosított jogok lényegét sértené. Az ilyen korlátozás igazolására alkalmas célok közé tartozik a közegészség védelme is (lásd, ilyen értelemben, a C-62/90. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1992. április 8-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-2575.o.] 23. pontját és a C-44/94. sz., *Fishermen's Organisations* és társai ügyben 1995. október 17-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-3115. o.] 55. pontját).

76 Ebben az összefüggésben megállapítandó, hogy amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság a ragadós száj- és körömfájás ellen nem tehetne megfelelő intézkedéseket anélkül, hogy a potenciálisan érintett személyek az ezen intézkedések alapját képező tényekről és iratokról előzetesen tudomást szerezhessenek, illetve állást foglalhassanak, e hatóság nem intézkedhetne gyorsan és hatásosan. Így a közegészség védelme fő szabály szerint igazolja, hogy e hatóság ezen intézkedéseket

az érintettek ezen intézkedések alapjául szolgáló tényezőkre vonatkozó álláspontjának ismerete nélkül hozza meg. Ez a korlátozás csak akkor minősül aránytalannak, megengedhetetlennek és a védelemhez való jog lényegét sértőnek, ha az érintetteknek nincs lehetőségük arra, hogy ezen intézkedéseket utólagos eljárásban vitassák, és álláspontjukat ezen eljárásban megfelelően előadhassák.

77 Emellett, a ragadós száj- és körömfájás elleni gyors intézkedés szükségességére tekintettel, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve nem követeli meg ezen intézkedések végrehajtásának az eljárás befejezéséig történő felfüggesztését sem.

78 Végül: amennyiben az ilyen eljárásban bebizonyosodik, hogy a ragadós száj- és körömfájás elleni küzdelemért felelős hatóság a vele faxon közölt vizsgálati eredmény alapján a 85/511 irányelv, a 90/425 irányelv és a 2001/246 határozatban előírt intézkedést tett, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvével nem ellentétes, ha az eljáró bíróság ezen okiratra alapozza határozatát, amennyiben a felek arról megfelelő vitát folytathattak.

79 Az eddigiek alapján a negyedik és az ötödik kérdésre adandó válasz: a hatáskörrel rendelkező hatóság köteles elfogadni a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással rendelkező laboratórium vizsgálati eredményeit, és fő szabály szerint köteles megtenni az ezen irányelvben előírt, illetve a ragadós száj- és körömfájás gyors és hatásos leküzdésének szükségességére figyelemmel megfelelőnek ítélt egyéb intézkedéseket. A hatáskörrel rendelkező hatóság köteles figyelembe venni az ilyen jogállással nem rendelkező laboratórium vizsgálati eredményeit is, és adott esetben a közösségi szabályozásban előírt intézkedéseket megtenni. Mivel azonban e laboratórium nem feltétlenül nyújt ugyanolyan biztosítékot a megbízhatóságra, mint a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő

laboratóriumok, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a megfelelő intézkedések megtétele előtt meg kell bizonyosodnia az eredmény megbízhatóságáról. A hatáskörrel rendelkező hatóság mindig csak a közösségi jog általános elveinek – így különösen az arányosság elvének és az alapvető jogoknak – a tiszteletben tartásával intézkedhet.

A költségekről

⁸⁰ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az 1990. június 26-i 90/423/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló, 1985. november 18-i 85/511/EGK tanácsi irányelv akként értelmezendő, hogy az ezen irányelv B. mellékletében szereplő laboratórium adatainak nem az ezen irányelv 17. cikke szerinti eljárásban bekövetkezett változása csak akkor eredményezi azt, hogy e laboratórium elveszíti az e mellékletben szereplő laboratóriumi jogállását, ha a bekövetkezett változások az érintett laboratórium biztonságára a ragadós száj- és körömfájás vírusának az e laboratóriumban végzett vizsgálatok során történő elterjedésének a veszélyét érintő hatással járnak, és megnő a fertőzésre fogékony helyi állatok kontaminációjának veszélye. A 85/511 irányelvvel nem ellentétes ha valamely tagállam a 85/511 irányelv B. mellékletében nem szereplő laboratórium vizsgálati eredményei alapján hozza meg az egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli

kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről szóló, 1990. június 26-i 90/425/EGK tanácsi irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében írt, a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló intézkedéseket.

- 2) A hatáskörrel rendelkező hatóság köteles elfogadni a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumi jogállással rendelkező laboratórium vizsgálati eredményeit, és fő szabály szerint köteles megtenni az ezen irányelvben előírt, illetve a ragadós száj- és körömfájás gyors és hatásos leküzdésének szükségességére figyelemmel megfelelőnek ítélt egyéb intézkedéseket. A hatáskörrel rendelkező hatóság köteles figyelembe venni az ilyen jogállással nem rendelkező laboratórium vizsgálati eredményeit is, és adott esetben a közösségi szabályozásban előírt intézkedéseket megtenni. Mivel azonban e laboratórium nem feltétlenül nyújt ugyanolyan biztosítékot a megbízhatóságra, mint a 85/511 irányelv B. mellékletében szereplő laboratóriumok, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a megfelelő intézkedések megtétele előtt meg kell bizonyosodnia az eredmény megbízhatóságáról. A hatáskörrel rendelkező hatóság mindig csak a közösségi jog általános elveinek – így különösen az arányosság elvének és az alapvető jogoknak – a tiszteletben tartásával intézkedhet.

Aláírások